

Annona

A Kerényi Károly Szakkollégium évkönyve

Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar
Kerényi Károly Szakkollégium
Pécs, 2002

A kötet megjelenését a Pécsi Tudományegyetem Rektori Hivatala, Kiadói Bizottsága, Bölcsészettudományi Kara, Jakabhegyi úti Kollégiuma, BTK Hallgatói Önkormányzata, a Kékkúti Ásványvíz Rt. Alapítvány, a British American Tobacco, a Magyar Soros Alapítvány, az Oktatási Minisztérium – korábban: Művelődési és Közoktatásügyi Minisztérium, a Miniszterelnöki Hivatal és a Pro Renovanda Cultura Hungariae Alapítvány támogatta.

Válogatta, szerkesztette, az előszót írta:
Jankovits László, Vankó Annamária, Somogyi Judit

A tanulmányokat lektorálta: Boros János, Erős Ferenc, Gál Béla, Heidl György, Hetesi István, Kálmán C. György, Kappanyos András, Nagy Ilona, Orbán Jolán, P. Müller Péter, Weiss János.
Lelkiismeretes munkájukért ezúton is köszönetet mondunk.

© A szerzők, 2002
© A szerkesztők, 2002
Minden jog fenntartva.

Tartalom

Részlet egy levélből	7
Előszó	9
Leiszter Attila: Nüsszai Szent Gergely időszemléletéről és Történelemfölfogásáról	11
Németh Csaba: „Mensa igitur, scriptura” Középkori egzegézis és izomorfia.	31
Lengvári István: A lussoniumi gabonavermek mint a késő-római gazdálkodás emlékei	49
Varga Szabolcs: Egy Mohács után felemelkedett nemesi család karrierjének kezdetei 1526–1541 között. A Devecseri Choronok.	58
Szommer Gábor: James Lancaster és az első angol utazások a Távol-Keletre	66
Varga Enikő: „A dolgok látképe” Polémiák a 17. századi németalföldi képi reprezentációról.	74
Somogyi Judit: Iratok a Somogy megyei vallási viszonyok történetéhez (1717–1723)	86
Kruzslicz Anita: A szintézis formái Schelling korai műveiben	105
Szívós Andrea: Magyarországi nőnevelés (1850–1888)	112
Vörös Andrea: A dualizmus kori Magyarország borkereskedelme, különös tekintettel az állami gazdaságpolitikára	124
Trombitás Judit: Transzformációk. Egy Turgenyev elbeszélés a gogoli és a puskini hagyományban.	133
Juhász Katalin: Szerkezeti és szemantikai párhuzamok Lev Tolsztoj: <i>Gazda és cseléd</i> és Puskin: <i>Ördögök</i> című művében	142
Györök Edina: Genealogikus vágy és reflexív transzformáció a koraromantikától Heideggerig	149

Katona Gábor: A heideggeri Sein zum Tode és Rorty metastabilitása	161
Danka István: A filozófia végeiről. Rorty és Habermas Hegel-fenoméjje.	170
Böhm Gábor. Dekonstrukció: irodalom(elmélet) és/vagy filozófia?	175
Stachó László: Pszichológia és interdiszciplinaritás: beváltak-e Piaget régi jóslatai a lélektan jövőjéről?	194
Szabó Tímea: Jóra vágyani? A pszichoanalízis etikai következményeiről.	200
Kiss Gábor Zoltán: A kritika feladata a legkülönbözőbb jelenkorokban. Az alkotó, és kritikus tevékenység megítélése Arnoldtól a formalizmus utánig.	205
Patonai Anikó Ágnes: Kaland a Formával: posztmodern, dráma, szintézis	216
Vankó Annamária: Erdély Miklós művészetelméletének néhány kulcsfogalma	223
Besze Barbara: A hős Pepin és társai, avagy a <i>hetvenkedő katona</i> toposza	236
Vári György: A kísértetről. Marxtól Mózesig.	254
Gábor Lívia. Gilles Deleuze – Film és filozófia.	266
Csekő Csilla: Vegetarianizmus – táplálkozásnéprajzi szempontból. Egy család vegetáriánus táplálkozása. (Esettanulmány)	273
Gergely Erzsébet: Válságban az egyház. Valóban válságos a római katolikus egyház helyzete?	287
Horváth Gergő: A Folklor folklórjának néhány vonása – kutatás szelet	296
A Szakkollégium tagjai (1993–2002)	305
A Szakkollégium meghívott előadóinak előadásai (1993–2002)	309
A Szakkollégium tagjainak előadásai (1993–2002)	314
A Szakkollégium tagjainak OTDK eredményei	321

Előszó

Ez a kötet kétféleképpen foglalja össze a Kerényi Károly Szakkollégium munkáját. Első fele részben azokat a tanulmányokat tartalmazza, amelyeket az évente megírandó, eddig nem publikált dolgozatok közül válogattunk ki, részben pedig a 2001. március 30–31. és április 1. között megrendezésre került I. Kerényi Konferencián elhangzott előadások szerkesztett változatait. A kötet második felében adatok következnek a Szakkollégium kilenc évéből: felsorolja tagjainkat, meghívott előadóinkat, a diákköri dolgozatokkal szerzett eredményeket, amelyeket tagjaink, mint szakkollégisták értek el. Mindkét rész azt mutatja, milyen eredménnyel járt a Kerényi Károly Szakkollégium eddig befejezett nyolc éve, milyen a nyolcévi *annona*, a nyolcévi termés.

A szakkollégiumot – akkor Művelődéstörténeti Szakkollégium néven – néhány hallgató és oktató találta ki 1993 augusztusában azzal a céllal, hogy megfelelő környezetet teremtsen egymás számára. Hogy mindezt miként érdemes csinálni, egyikük sem tudta: kérdéseikre a választ a tanulságokban, választási lehetőségekben gazdag szakkollégiumi hagyomány, a jó szándék és az idő adta, adhatja meg. A nyolc év alatt megteremtettük munkás együttelésünk tartós szabályait, megtaláltuk helyünket a Bölcsészszalon belül és a hazai szakkollégiumok között. Ha az irántunk eddig tapasztalt lekötőlegző egyetemi pártfogás továbbra is megmarad, a közeljövőben esélyünk lesz az eddigi eredményekhez, munkánk színvonalához méltó hely létrehozására is.

Mindezek az eredmények és lehetőségek nem jöhettek volna létre anélkül az anyagi, és erkölcsi támogatás nélkül, amelyet – a nyolc év alatt – a Jakabhegyi Kollégium, a (J)PTE BTK mindenkori vezetése, a (J)PTE BTK Hallgatói Önkormányzata, a Pro Renovanda Cultura Hungariae Alapítvány, a Magyar Soros Alapítvány, a Kékkúti Ásványvíz Rt. Alapítvány, a British American Tobacco, a Miniszterelnöki Hivatal, valamint az Oktatási Minisztérium – korábban: Művelődési és Közoktatásügyi Minisztérium nyújtott, s amelyért ezúttal is köszönetet mondunk.

Jankovits László
szakkollégiumi tanár
(1993–1999)

Németh Csaba
mb. szakkollégiumi tanár
(1999–2000)

Vankó Annamária
szakkollégiumi szenior
(2000–2002)

A Szakkollégium tagjai (1993–2002)

Almádi Ágnes, magyar (1993–94)

Ambrus László, magyar (1993–94)

Apáti Anna Zita, történelem (1993–94)

Bagi Ádám, angol – esztétika (1998–99)

Bagi Zsolt, magyar – filozófia (1996–99)

Bálint Ágnes, pszichológia (1995–96, 1997–98)

Bene Adrián, művelődési menedzser – magyar – filozófia (2001–)

Bernáth Éva, magyar – kommunikáció (1997–99)

Besze Barbara, magyar – művelődési menedzser (1995–98)

Blandl Borbála, magyar – esztétika (1993–94)

Bodó Csanád, magyar (1993–94)

Bondár Anita, néprajz – kommunikáció (2000–)

Böhm Gábor, magyar – esztétika (1997–2000)

Böröczki Tamás, történelem – filozófia (1993–94)

Braun Mónika, magyar – klasszika-filológia (1995–96)

Brunner Ákos filozófia (2000–2001)

CSatai Richárd, magyar – nyelvtudomány (1997–98)

Csekő Csilla, magyar – néprajz (1995–2000)

Csermák Anna, néprajz – földrajz (1993–94)

Csordás Dávid, angol (1999–2000)

Danka István, filozófia (1999–2000)

Dózsai Mónika, magyar – német (1993–94)

Dörömbözi Péter, történelem (1995–97)

Édl Ágnes, filozófia (1998–99)

Farkas Judit, magyar – néprajz (1997–98)

Fehér Katalin, filozófia – magyar – kommunikáció (1997–98)

Felföldi Barnabás, néprajz – kulturális antropológia (1995–98)

Fellner Zoltán Ákos, filozófia (2001–)

Finta Judit, szociálpolitika (1993–94)

Ferencz Angéla, magyar – néprajz (1993–94)

Gábor Lívía, esztétika – magyar (1998–2000)
Garai Zsolt, filozófia – klasszika-filológia (1995–99)
Genáhl Ildikó, angol – néprajz (1999–2000)
Gergely Erzsébet, kommunikáció – kulturális antropológia (1995–99)
Gocsál Ákos, angol – fizika – alkalmazott nyelvészet PhD (1995–98)
Gombosi Beatrix, néprajz (1999–2001)
Gránicz Emese, néprajz – földrajz (1993–94)
Gulyás Borbála Anna, magyar – esztétika (1998–2001)
Gulyás Judit, magyar – angol (1993–94)

Györgydeák Anita, magyar – néprajz – kulturális antropológia (1993–96)
Győrök Edina, magyar – filozófia (1994–96, 1997–99)

Haga Krisztián, filozófia (1999–2000)
Harsányi Klára, magyar (1993–95)
Héthelyi Zsófia, magyar – filozófia (2001–)
Horváth Gergő, néprajz – kommunikáció (1998–2000)
Horváth Györgyi, esztétika (1997–99)
Horváth Péter, magyar (2000–)
Horváth Takács Balázs, magyar (1993–94)
Huszanagics Melinda, angol – esztétika (1996–98)

Jakab András, angol – kommunikáció (1995–97)
Jankovits László, szakkollégiumi tanár (1993–99)
Jankus Kinga, néprajz (1997–99)
John Orsolya, magyar (1993–94)

Kállai Miklós, történelem (2001–)
Katona Gábor, esztétika – angol – magyar – filozófia (1995–97)
Kemény Krisztina, francia – kommunikáció (1993–94)
Dr. Keserű Károly, szakkollégiumi tanár (1993–94)
Keszthelyi Péter, kommunikáció (1999–2000)
Kiss Gábor Zoltán, magyar – esztétika (1996–99)
Kiss Gergely, francia – történelem (1994–95)
Kiss Miklós, magyar – kommunikáció (2001–)
Klujber Anita Rita, magyar – angol – orosz (1993–97)
Kocsis Csaba, magyar – angol (1993–94)
Kocsis Gergely, magyar – kommunikáció (1993–94)
Kovács Balázs, filozófia – esztétika (2000–)
Kovács Magdolna, magyar – kommunikáció (1994–95)
Kozma Ágnes, magyar – történelem (1993–94)
Kruzslicz Anita, filozófia – esztétika (2000–)

Lábodi Judit, magyar – esztétika (1993–94)
Leiszter Attila, magyar – orosz (1993–94, 1995–96)
Lele Gábor, latin – magyar (1998–2000)
Lengvári István, angol (1995–96)

Malkovits Zsuzsanna, magyar (1994–96)
Merczi Mónika, történelem – régészet (1995–97)
Mészáros Balázs, történelem (1996–97)
Mihályfi Márta, magyar – néprajz – kulturális antropológia (1993–96)
Morvai Márta, esztétika (2000–)

Nagy Barbara, magyar – német (1993–94)
Nagy Edina, magyar – esztétika (1993–94)
Nagy Eszter, magyar (1997–98)
Nagy Tímea, szociálpolitika (1993–94)
Nagy Zoltán, néprajz (1995–96)
Nemes Frigyes, filozófia (1999–2000)
Németh Csaba, magyar – esztétika – filozófia (1993–2000)
Németh Klára, magyar (1996–98)

Oláh Tibor, magyar (1993–95)

Pataki Zsolt, magyar – nyelvészet (1993–94)
Patonai Anikó Ágnes, magyar – történelem (2000–)
Pete Krisztián, általános nyelvészet – filozófia – kommunikáció (1998–99)
Pilkhoffer Mónika, történelem PhD (1999 – 2000)
Pólya Tamás, magyar – olasz (1995–99)
Puch Éva, magyar – kommunikáció (1997–98)

Rácz Péter, magyar – esztétika (1996–2000)
Radák János, néprajz (1993–94)

Sági Edit, néprajz – földrajz (1999–2000)
Sárközy Miklós, történelem (1995–96)
Schaffler Sarolta, magyar (1993–94)
Sepeghy Boldizsár, magyar (1993–94)
Seregi Tamás, magyar – filozófia (1993–94)
Simon Béla, történelem (1999–)
Simon Szilvia, történelem (1997–2000)
Somogyi Judit, német – történelem (1993–98)
Somogyvári Judit, néprajz (1994–95, 1999–2000)

Stefanics Gábor, pszichológia (1999–2000)
Steklács János, magyar – hungarológia (1993–96)
Surányi József, német – történelem (1993–94)

Szabó Piroska, magyar – francia (2000–)
Szabó Tímea, magyar – esztétika – pszichológia (2000–)
Szabó Tibor, történelem (2000–2001)
Szász Hajnalka, kommunikáció – szociálpolitika (1998–2000)
Szentirmai Dóra, magyar (1993–94)
Székelyhidi Csilla, történelem (1993–94)
Szilágyi Judit, humán szervező – francia – pszichológia (1994–97)
Szitás Erzsébet, magyar – esztétika (1995–99)
Szívós Andrea, magyar (1995–99)
Szollát Dávid, magyar – művelődési menedzser (1998–99)
Szommer Gábor, szociológia (1999 – 2000)

Tamás István, pszichológia (1995–96)
Thuróczy Gergely, magyar – orosz (1993–95)
Tófalvy Tamás, magyar – filozófia (2001–)
Tóth Anita, magyar (1999–)
Tóth Dezső Iván, magyar (1995–96, 1998–99)
Tóth Mária, magyar – kommunikáció (1993–95)
Tóth Orsolya, magyar – esztétika (1995–97, 1999–2000)
Tóth Péter, néprajz – történelem (1995–96)
Tóth Tünde, magyar (1994–95)
Tőke Orsolya, angol – francia (1996–97)
Töllli Balázs, magyar (1993–94)

Vankó Annamária, magyar – esztétika (1998–)
Varga Anikó, magyar – esztétika (1993–94)
Varga Enikő, filozófia – esztétika (2000–)
Vári György, magyar (2000–)
Vári Nagy Melinda, magyar (1993–95)
Varjaskéri Viola, magyar – német (1998–99)
Végvári Fruzsina, francia – latin (1996–99)
Vértesi Lázár, történelem (1998–99)
Vidák Tünde, kommunikáció – néprajz (1996–97)
Vitai Miklós, művelődési és felnőttképzési menedzser – kommunikáció (1995–96)
Vörös Andrea, angol – történelem PhD (1993–99)

Pécsi Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar
Kerényi Károly Szakkollégium
7624 Pécs
Jakabhegyi út 8.

ISSN 1588–5836

Felelős kiadó: Dr. Font Márta, a Pécsi Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Karának dékánja
Felelős szerkesztő: Vankó Annamária, a Kerényi Károly Szakkollégium szeniora
Borítóterv: Bagi Zsolt, Vankó Annamária, Gulyás Borbála Anna
Műszaki szerkesztő, tördelő: Vankó Annamária
A nyomdai munkálatokat a Temporg Nyomda végezte, Pécsen
Felelős vezető: Dr. Kállai Sándor